

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREVOZU OPASNIH MATERIJA

Član 1

U Zakonu o prevozu opasnih materija („Službeni list CG”, broj 33/14) u članu 5 stav 1 poslije tačke 15 umjesto tačke stavlja se tačka zarez i dodaje nova tačka koja glasi:

„15a) **kontrola** predstavlja, nadzor, pregled, provjeru ili službeni postupak koje sprovode nadležne inspekcije u cilju obezbjeđivanja bezbjednog prevoza opasnih materija.”

Član 2

U naslovu člana 12 naziv člana mijenja se i glasi: „**Transportni dokument za prevoz opasne materije i pisana uputstva za mjere u slučaju udesa ili vanredne situacije**“.

U stavu 1 riječi: „ispravu o prevozu opasne materije“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument za prevoz opasne materije (u daljem tekstu: transportni dokument)“, a riječi: „uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti“ zamjenjuju se riječima: „pisana uputstva za mjere u slučaju udesa ili vanredne situacije (u daljem tekstu: pisana uputstva).“

U stavu 2 riječi: „Isprava o prevozu opasne materije“ zamjenjuju se riječima: „Transportni dokument”.

U stavu 2 tačka 7 riječi: „ispravu o prevozu opasne materije“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument”, a riječi: „uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti“ riječima: „pisana uputstva.“

U stavu 3 riječi: „isprava o prevozu opasne materije“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument”.

U stavu 4 riječi: „isprave o prevozu opasne materije“ zamjenjuje se riječima: „transportnog dokumenta”, a riječi: „te isprave“ riječima: „tog dokumenta”.

U stavu 5 riječi: „Uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti“ zamjenjuju se riječima: „Pisana uputstva”.

Član 3

U članu 15 stav 1 tačka 7 riječi: „ispravu o prevozu opasne materije i uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva”.

Član 4

U članu 26 stav 1 riječi: „VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija“ zamjenjuju se riječima: „VI nivo kvalifikacije obrazovanja”.

Član 5

U članu 32 stav 1 riječi: „IV nivo nacionalnog okvira kvalifikacija“ zamjenjuju se riječima: „III nivo kvalifikacije obrazovanja“.

Član 6

U članu 36 stav 2 tačka 1 riječi: „III nivo nacionalnog okvira kvalifikacija;“ zamjenjuju se riječima: „III nivo kvalifikacije obrazovanja;“.

Član 7

U članu 42 stav 1 poslije riječi „materija“ brišu se zarez i riječ „otrova“.
Stav 2 briše se.

Član 8

U članu 44 stav 3 tačka 5 riječi: „ispravu i uputstvo“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva“.

Tačka 7 mijenja se i glasi: „7) dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila koja prevoze opasne materije, u skladu sa propisom kojim se uređuje obavezno osiguranje vozila u saobraćaju.“

Član 9

Član 45 briše se.

Član 10

Član 46 briše se.

Član 11

U članu 47 stav 2 tačka 10 briše se.
Dosadašnje tač. 11 i 12 postaju tač. 10 i 11.

Član 12

Poslije člana 47 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 47a

Vozilo kojim se prevozi radioaktivni materijal mora biti konstruisano, izrađeno i opremljeno tako da je radioaktivni materijal zaštićen od spoljašnjih opasnosti i vremenskih nepogoda.

Kabina vozila mora biti odvojena od tovarnog prostora kontinualnom pregradom.”

Član 13

U članu 48 stav 3 tačka 4 riječi: „ispravu i uputstvo“ zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva“.

Tačka 7 briše se.
Dosadašnje tač. 8, 9 i 10 postaju tač. 7, 8 i 9.

Član 14

U članu 49 stav 1 riječi: „iz čl. 43 i 45” zamjenjuju se riječima: „iz člana 43”.

Član 15

U članu 50 stav 1 briše se.

U stavu 3 riječi: „stava 2” zamjenjuju se riječima: „stava 1”.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 1 i 2.

Član 16

U članu 54 stav 1 tačka 4 riječi: „posjeduje dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima” zamjenjuje se riječima: „posjeduje dokaz o obaveznom osiguranju u saobraćaju za vozila kojima se prevoze opasne materije”.

U tački 5 riječi: „ispravu i uputstvo” zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva”.

Član 17

U članu 55 stav 2 poslije riječi „vozila” umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „osim ako je zajednički prevoz dozvoljen u skladu sa ADR sporazumom.”

Član 18

U članu 77 stav 1 poslije riječi „službenika” umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „kao dio redovnog postupka kontrole saobraćaja na putevima.”

Član 19

U članu 78 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kriterijumi po kojima se klasifikuju nepravilnosti svrstane po kategorijama rizika iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Ministarstva.”

Član 20

U članu 82 stav 1 tačka 16 riječi: „ispravu o prevozu opasne materije i uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti” zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva”.

U tački 21 riječi: „ispravu o prevozu opasne materije i uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti” zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva”.

Član 21

U članu 83 stav 1 tačka 11 riječi: „ispravu o prevozu i uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti” zamjenjuju se riječima: „transportni dokument i pisana uputstva”.

Član 22

Poslije člana 85 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 85a

Podzakonski akt iz člana 78 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o prevozu opasnih materija sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija proizilazi iz potrebe funkcionalnije implementacije datih rješenja u oblasti prevoza opasnih materija. S obzirom da se Crna Gora nalazi u procesu pridruživanja Evropskoj uniji i da u skladu sa obavezama proistaklim iz tog procesa, radi harmonizacije svog zakonodavstva sa legislativom Evropske unije, ovaj Predlog zakona predstavlja još jedan korak ka usaglašavanju sa politikom EU u ovoj oblasti.

Značaj prevoza opasnih materija u skladu je i s pripadajućim međunarodnim sporazumima i to ADR-om za drumski prevoz, RID-om za željeznički i Konvencijom o civilnom vazduhoplovstvu.

Takođe, u toku sprovođenja Zakona o prevozu opasnih materija, pokazalo se da je neophodno izvršiti izmjene pojedinih odredbi ovog propisa, kako bi bio usklađen sa novim promjenama koje su prisutne u drugim sistemskim propisima i da bi se pojedine odredbe precizirale i bile jasnije, te obezbijedila njihova efikasnija primjena.

Predloženim odredbama u odnosu na važeći zakonski tekst, postiže se:

- kontinuirano usklađivanje i sprovođenje postojećih propisa s rješenjima, normama i preporukama predviđenim međunarodnim ugovorima,
- dalje usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti prevoza opasnih materija.

Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo) je, u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG”, broj 12/12) u periodu od 04. 05. do 25. 05. 2017. godine na internet stranici, objavilo Javni poziv za prikupljanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara, radi izrade teksta izmjena i dopuna Zakona o prevozu opasnih materija. Nakon sumiranja rezultata Javnog poziva izrađen je Izvještaj o konsultovanju zainteresovane javnosti, koji je postavljen na internet stranici Ministarstva i portalu eUprave i koji je korišćen u pripremi teksta zakona.

III. USAGLAŠENOST ZAKONA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Tekst ovog zakona usaglašen je s opštim principima Savjeta Evrope u ovoj oblasti, kao i sa rješenjima najbolje prakse, kako u okruženju tako i u drugim evropskim zemljama.

U cilju postepene harmonizacije u oblasti prevoza opasnih materija sa legislativom Evropske Unije, kako bi se ispunili prioriteti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja i približili standardima koji se primjenjuju u EU, pristupilo se pripremi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija, te se odredbe zakona usklađuju sa sljedećim Direktivama:

- Direktiva 2008/68/EU o unutrašnjem prevozu opasnih materija (Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24. september 2008 on the inland transport of dangerous goods), Direktiva je potpuno usklađena.

- Direktiva 95/50/EU o jedinstvenim postupcima kontrole prevoza opasnih materija na putu (Council Directive 95/50/EC of 6. october 1995 on uniform procedures for checks on the transport of dangerous goods by road), Direktiva je djelimično usklađena.

- Direktiva 2004/112/EU kojom se Direktiva Vijeća 95/50/EZ o jedinstvenim postupcima provjere prevoza opasnih materija na putu prilagođava tehničkom napretku (Commission Directive 2004/112/EC adapting to technical progress Council Directive 95/50/EC on uniform procedures for checks on the transport of dangerous goods by road). Direktiva je djelimično usklađena.

- Direktiva Savjeta 93/15/EU od 5. aprila 1993. o usklađivanju propisa o plasiranju na tržište i kontroli eksploziva u civilnoj upotrebi (Council Directive 93/15/EZ of 5 April 1993 on the harmonization of the provisions relating to the placing on the market and supervision of explosives for civil uses). Direktiva je djelimično usklađena.

Takođe, regulisanje prevoza opasnih materija tretiraju sljedeći potvrđeni međunarodni ugovori:

1. Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR sporazum) sa njegovim sastavnim dijelovima, priložima A i B;

2. Konvencija o međunarodnim željezničkim prevozima - (COTIF) - Pravilnik o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom – RID;

3. Aneks 18 (Siguran prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju) Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, kao i Tehničkim instrukcijama za siguran prevoz opasnih materija u vazdušnom saobraćaju (ICAO Doc. 9284 AN/905), uključujući dodatke, izmjene i korekcije.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Koncepcijski i sadržajno, Zakon o prevozu opasnih materija je sistematizovan u osam poglavlja, koja čine tematski zaokružene cjeline unutar sadržinski jedinstvenog akta i to:

I. OSNOVNE ODREDBE

Odredba člana 1 - u članu 5 Zakona dodata nova tačka sa izrazom „kontrola“ radi usklađivanja sa Direktivom 95/50/EZ o jedinstvenim postupcima kontrole prevoza opasnih materija na putu (**31995L0050**).

III. OPŠTE MJERE BEZBJEDNOSTI

Odredba člana 2 - u članu 12 Zakona izvršena izmjena termina radi usklađivanja termina sa Evropskim sporazumom o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR sporazum) sa njegovim sastavnim dijelovima, priložima A i B, odnosno sa Direktivom 2008/68/EU o unutrašnjem prevozu opasnih materija (**2008/68/EZ**).

Odredba člana 3 - obrazloženje isto kao za član 2 Predloga zakona.

Odredba člana 4, 5 i 6 - izvršena korekcija u članu 26 stav 1, članu 32 stav 1 i članu 36 stav 2 tačka 1 radi upodobljavaja sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja i nacionalnog okvira kvalifikacija.

IV. ODOBRENJE ZA PREVOZ OPASNIH MATERIJIA

Odredba člana 7 - u članu 42 stav 1 brisana riječ otrova iz razloga što se ukida izdavanje dozvola za prevoz otrovnih materija što je iskustvo i iz okruženja gdje se ne izdaje dozvola za prevoz otrovnih materija i na ovaj način se ukida jedna vrsta biznis barijere. Brisani stav 2 iz razloga što novi Zakon o upravnom postupku ne utvrđuje mogućnost da posebni zakoni određuju shodnu primjenu ZUP-a u rješavanju upravne stvari.

Odredba člana 8 - u članu 44 stav 3 tačka 5 izvršeno usklađivanje termina, a obrazloženje je kao za član 2 Predloga zakona. Tačka 7 izmijenjena iz razloga usklađivanja sa Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju.

Odredba člana 9 i 10 - brisan član 45 i 46 iz razloga što se ne izdaje dozvola za prevoz otrovnih materija i na ovaj način se ukida jedna vrsta biznis barijere.

Odredba člana 11 - u članu 47 stav 2 brisana tačka 10 iz razloga što se za vozilo koje prevozi radioaktivni materijal ne izdaje sertifikat o ispravnosti prevoznog sredstva za prevoz radioaktivnih materija, u skladu sa ADR.

Odredba člana 12 - dodat novi član kojim se propisuje da vozilo koje prevozi radioaktivni materijal mora da ispunjava određene konstruktivno tehničke uslove u smislu da vozilo ne smije premašivati sljedeće granične vrijednosti: (a) 4 Bq/cm² za beta i gama izvore zračenja, kao i alfa izvore zračenja slabije toksičnosti; i (b) 0,4 Bq/cm² za sve ostale alfa izvore zračenja. Navedene granične vrijednosti se primjenjuju, kao prosječne vrijednosti sa površine od 300 cm² svih djelova površine vozila (tačka 4.1.9.1.2 ADR).

Odredba člana 13 - u članu 48 stav 3 tačka 4 izvršeno usklađivanje termina, a obrazloženje kao za čl. 2 i 11 Predloga zakona.

Odredba člana 14 - izvršena korekcija člana 49 stav 1 iz razloga što je brisan član 45 Zakona.

Odredba člana 15 - brisan stav 1 člana 50 iz razloga što se u praksi pokazao neprimjenjivim, odnosno što imao dozvole za prevoz ne mogu ispoštovati da se prevoz identičnih količina eksplozivnih materija obavlja uvijek u isto vrijeme (dan i čas), na istom putnom pravcu (itinerer) i sa istim prevoznim sredstvom.

V. PREVOZ OPASNIH MATERIJIA PO VRSTAMA PREVOZA

Odredba člana 16 - u članu 54 stav 1 tačka 4 izvršena korekcija radi usklađivanja sa Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju, kao i usklađivanje termina sa Evropskim sporazumom o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR sporazum) sa njegovim sastavnim dijelovima, priložima A i B, odnosno sa Direktivom 2008/68/EU o unutrašnjem prevozu opasnih materija (2008/68/EZ).

Odredba člana 17 - u članu 55 stav 2 urađena korekcija radi preciznije i jasnije odredbe. Naime, inicijalna sredstva (komadi sa predmetima grupe kompatibilnosti B) i eksplozivi (komadi sa materijama ili predmetima grupe kompatibilnosti D) mogu se zajedno tovariti u vozilo ili kontejner, pod uslovom da su efikasno razdvojeni, tako da ne postoji opasnost od prenošenja eksplozije sa inicijalnih sredstava (predmeta grupe kompatibilnosti B) na eksplozive (materije ili predmete grupe kompatibilnosti D). Razdvajanje se obezbjeđuje korišćenjem odvojenih odeljaka ili stavljanjem jedne od dvije vrste eksplozivnih materija ili predmeta sa eksplozivnom materijom u poseban sistem posuda. Obe metode razdvajanja moraju biti dozvoljene od strane nadležnog organa (tačka 7.5.2.2 ADR).

VI. NADZOR

Odredba člana 18 - izvršeno usklađivanje člana 77 stav 1 sa Direktivom 95/50/EZ o jedinstvenim postupcima kontrole prevoza opasnih materija na putu (**31995L0050**).

Odredba člana 19 - u članu 78 dodat je novi stav kojim je propisano da kriterijume po kojima se klasifikuju nepravilnosti svrstane po kategorijama rizika iz stava 1 ovog člana utvrđuju propisom Ministarstva. Ovim rješenjem vrši se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2004/112/EU kojom se Direktiva Vijeća 95/50/EZ o jedinstvenim postupcima provjere prevoza opasnih materija na putu prilagođava tehničkom napretku. Opasnost od nastupanja posljedica u prevozu opasnih materija zbog neprimjenjivanja Evropskog sporazuma o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR), Zakona o prevozu opasnih materija i podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona, klasifikovana je u tri kategorije: 1) opasnost I kategorije je opasnost po život lica ili zagađenje životne sredine sa posledicama čije je otklanjanje dugotrajno i skupo; 2) opasnost II kategorije je opasnost od nanošenja teške telesne povrede licu ili znatnog zagađenja životne sredine i od zagađenja životne sredine na većem prostoru; 3) opasnost III kategorije je opasnost od nanošenja lake tjelesne povrede licu ili neznatnog zagađenja životne sredine. Ministarstvo propisuje kriterijume za klasifikaciju povreda ADR/RID, Zakona i podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona, prema kategoriji opasnosti od nastupanja posledica u toku prevoza opasnih materija

VII. KAZNENE ODREDBE

Odredba člana 20 - izvršeno usklađivanje člana 82 stav 1 tač. 16 i 21 sa terminima Evropskog sporazuma o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR sporazum) sa njegovim sastavnim dijelovima, prilogima A i B, odnosno sa Direktivom 2008/68/EU o unutrašnjem prevozu opasnih materija (**2008/68/EZ**).

Odredba člana 21 - izvršeno usklađivanje člana 83 stav 1 tačka 11 sa terminima Evropskog sporazuma termina sa Evropskim sporazumom o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija (ADR sporazum) sa njegovim sastavnim dijelovima, prilogima A i B, odnosno sa Direktivom 2008/68/EU o unutrašnjem prevozu opasnih materija (**2008/68/EZ**).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odredba člana 22 - propisan je rok od 6 mjeseci za donošenje podzakonskog akta.

Odredba člana 23 - propisan je rok od osam dana za stupanje na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA IZNOSA SREDSTAVA U BUDŽETU CRNE GORE POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.